

Številka: Up-979/15-44

Datum: 21. 3. 2017

PRITRDILNO LOČENO MNENJE SODNIKA JANA ZOBCA K SKLEPU ŠT. Up-979/15 Z DNE 13. 3. 2017

Izhodišča za uporabo argumenta sodnega precedensa

1. Pritrjujem večinski odločitvi in razlogom sklepa, ob tem pa si dovoljujem dodati nekaj svojih misli. Temeljno vprašanje v tej zadevi je uporaba argumenta (ustavno)sodnega precedensa, ki ga večina in manjšina različno razumeta, različno tolmačita in zato na njegovi podlagi prihajata do različnih sklepov. Argumentacija na podlagi sodnih precedensov je pravu prilagojena metoda sklepanja na podlagi analogije. Če poenostavim: za razliko od silogizma, kjer gre za primerjavo dveh premis na vertikalni osi, primerjamo namreč abstraktno in konkretno, pomeni analogija primerjavo na horizontalni osi. Z njo namreč vzporejamo premisi, ki sta obe izvorno konkretni in v medsebojnem razmerju podobnosti. Pri pravnem utemeljevanju na podlagi odločitev v podobnih preteklih primerih si morata biti primera v bistvenem podobna. Jasno je, da ista ne moreta biti nikoli. Redko se tudi zgodi, da sta enaka, da se torej ujemata v prav vseh pojavnih znakih. Največkrat gre samo za podobnost, kar pomeni ujemanje le v nekaterih pojavnih znakih. Naloga razlagalca je tedaj, da med več takimi, (delno) podobnimi si primeri na podlagi pravnega vrednotenja odkrije tiste (ali tistega), ki se ujemajo (oziroma ujemata) v pravno odločilnih znakih. Da bi razrešil to uganko, si mora biti razlagalec najprej na jasnem, kateri sploh so pravno tipični pojavnih znaki (konkretna življenjska dejstva), zaradi katerih je med primeri, ki so si samo podobni, mogoče potegniti pravni enačaj. Z drugimi besedami, pri prepoznavanju skupnih pojavnih zunanjih znakov obeh primerov se razlagalec ravna po t. i. pravilih relevance (*rules of relevance*).¹ Pred njim je torej ključna uganka: katera so v obravnavanem primeru pravila relevance, ki sicer samo bolj ali manj (naravno) podobna primera povežejo v pravno enakost – ali pa ju razločijo in ju kljub

¹ Izraz pripada Fredericu Schauerju. Glej F. Schauer, Precedent, Stanford Law Review, let. 39, št. 3 (1987), str. 578, 579. Schauer vidi zato v utemeljevanju na podlagi precedensov močno povezavo z utemeljevanjem na podlagi pravil. Ugotavljanje podobnosti se namreč dogaja po poprejšnji uporabi pravil relevance. Glej K. Stevens, Reasoning by Precedent (doktorska disertacija), McMaster University, Hamilton 2016, str. 34, tudi str. 33 in nasl.

naravni podobnosti naredijo pravno popolnoma različna. Ko gre za uporabo pravil relevance, se argumentacija s sodnim precedensom na tej točki približa, če ne že izenači, s sklepanjem na podlagi silogizma. Precedens namreč vsebuje pravilo, ki ga je treba uporabiti v kasnejšem, temu precedensu, v resnici precedenčnemu sporočilu (pravilu), prilegajočem se primeru.²

2. Pravila relevance so se razvila predvsem kot pravne kategorije, pri čemer je pomembno, kako je ujemajoča se dejstva opisala in razložila, kar pomeni pravno kategorizirala, predhodna precedenčna odločitev.³ Bistveni so nosilni razlogi precedenčne odločitve (*rationes decidendi*), katerih prepoznave se lotimo z iskanjem odgovora na preprosto vprašanje: zakaj je sodišče odločilo tako, kot je.⁴ Pri tem igrajo ključno vlogo besede, s katerimi je precedenčno sodišče razložilo in utemeljilo nosilno pravno sporočilo.⁵ Pravila relevance učinkujejo na argumentativni ravni kot pozitivna ali kot negativna, drugače povedano, kot izenačujoča ali pa kot izključujoča, kot pravila, ki primera izenačujejo, ali kot pravila, ki primera razločujejo. Kadar je precedenčna odločitev pravno primerljiva s primerom, ki ga rešujemo, se ustvari domneva, da je treba slediti precedensu. Dilema, ali precedensu slediti ali se mu izogniti z argumentom razločevanja, zato ni povsem uravnotežena. Medtem ko za upoštevanje precedensa ni potreben še kak dodaten razlog, je razločevanje dopustno šele, kadar obstaja za to poseben razlog. Drugače povedano: ko imamo enkrat pred seboj pravno upošteven precedens, je taktično dokazno breme na tistem, v čigar korist je razločevanje.⁶ Vendar je pri tem pomembno, da so pravila, ki primera razločujejo, v resnici pravila, ki jih odkrije ali ustvari šele sodišče, ki odloča o kasnejšem primeru.⁷ V tem se razlikovanje (*distinguishing*) loči od opustitve (*departure*) ali ovrženja (*overruling*) precedensa. Ta pravila so namreč samo modifikacija obstoječega precedenčnega sporočila, praviloma v obliki dodatnih pogojev, ki pravila relevance zaostrijo, izostrijo in zožijo njihov domet.⁸ Seveda morajo imeti tudi ta pravila oporo v nosilnih razlogih precedensa. Če jih nimajo, potem ne gre več za razlikovanje, temveč za opustitev oziroma za ovrženje precedensa.

3. Prav v tem – torej pri identifikaciji in uporabi pravil relevance – je jedro spora med večino in manjšino. Večinska odločitev vidi odločilno podobnost med obravnavanim primerom in zadevo, kjer je šlo za vprašanje odvetniške zasebnosti (glej odločbo

² Glej K. Stevens, nav. delo, str. 16, 17.

³ Prav tam, str. 16, 34.

⁴ Prim. F. Schauer, Precedent, dostopno na <<http://www.academia.edu/961394/Precedent>> (zadnjič obiskano 16. 3. 2017), str. 12.

⁵ Glej prav tam, str. 14.

⁶ Glej K. Stevens, nav. delo, str. 120.

⁷ Če so se razločevalne okoliščine pojavile že v kakšnem od prejšnjih (precedenčnih) primerov in jih takrat sodišče ni štelo kot razlog za razločevanje, potem jih tudi v sedanjem primeru ni mogoče vzeti kot podlago za razločevanje. Če se je sodišče v precedensu o njih že izreklo, ima tako stališče moč precedenčnega sporočila. Glej K. Stevens, nav. delo, str. 123.

⁸ Glej prav tam, str. 24 in nasl. Povedano velja za t. i. konvencionalen koncept argumentacije na podlagi precedensov. Glej G. Lamond, Do Precedents Create Rules?, Legal Theory, let. 11. št. 1 (2005), str. 5.

Ustavnega sodišča št. U-I-115/14, Up-218/14 z dne 21. 1. 2016), medtem ko manjšina, sklicujoč se na negativno učinkujoča pravila relevance, to podobnost zanika.

Pravila relevance v obravnavanem primeru

4. Kaj so torej bistveni, pravno pomembni ujemajoči se znaki obeh primerov? Najprej, prvo pravilo relevance: kakšno pravno sredstvo ima na voljo pritožnik – je to učinkovito, kar pomeni tudi suspenzivno pravno sredstvo? Odgovor ponuja sklep št. Up-790/14, U-I-227/14 z dne 21. 11. 2014, kjer je Ustavno sodišče v 13. točki obrazložitve med drugim navedlo: "Če pravno sredstvo ni učinkovito, je tako, kot da pravno sredstvo ne obstaja. Če pa pravno sredstvo ne obstaja, ga tudi izčrpati ni mogoče. Zato je izpolnjena procesna predpostavka za odločanje o ustavni pritožbi." Tako v zadevi odvetniške zasebnosti (št. U-I-115/14, Up-218/14) kot v obravnavanem primeru nihče od pritožnikov ni imel (nima) na razpolago takega, suspenzivnega pravnega sredstva. V zvezi z jamstvi 25. člena Ustave je v odločbi št. U-I-115/14, Up-218/14 Ustavno sodišče v 55. točki navedlo, da "mora biti tako pravno sredstvo praviloma suspenzivno. Drugače je lahko le, ko je po izvršitvi izpodbijane odločbe in ob morebitni ugoditvi pritožbi za pritožnika mogoče vzpostaviti stanje, kakršno je bilo pred izvršitvijo odločbe." Nato je v 57. točki nadaljevalo: "Če je namen pravnega sredstva učinkovito zavarovati odvetniško zasebnost, potem je jasno, da mora biti to pravno sredstvo suspenzivno: če je zasebnost že 'prebita' oziroma če je vpogled že opravljen, potem tudi uspeh v pritožbenem postopku ne more vzpostaviti stanja stvari, kakršno je bilo pred posegom." To, da pritožniki v zadevi odvetniške zasebnosti niso bili osumljeni, zato ne igra prav nobene vloge – in tako tudi ne more biti upošteven razlikovalni znak (negativno učinkujoče pravilo relevance). Zakaj, še dodatno pojasnjuje 12. točka obrazložitve sklepa, h kateremu dajem pritrdilno ločeno mnenje. Na kratko povedano: ni gotovo, ali bo pritožnik Š. sploh kdaj prerastel v obdolženca ter ali bo zatrjevane kršitve lahko uveljavljal v kazenskem postopku. In tudi, če bi to možnost morda kdaj dobil, njegova zahteva za izločitev dokazov tedaj ne bi mogla biti ter zato tudi ne bi bila uperjena zoper poseg sam, ampak kvečjemu zoper uporabo z njim pridobljenih dokazov. Tisto, kar tu šteje, je samo eno: ali ima pritožnik na razpolago učinkovito (torej suspenzivno) pravno sredstvo zoper sam poseg. In v obeh primerih je odgovor jasen in enoznačen: ne, nima. Zato smo v že omenjeni odločbi št. U-I-115/14, Up-218/14 v zadevi odvetniške zasebnosti v izreku odločili, da morajo imeti odvetniki zoper zaseg listin in elektronskih naprav na voljo suspenzivno pravno sredstvo, ter pri tem posebej izpostavili, da to velja tudi za tiste, ki so osumljeni ali obdolženi kaznivega dejanja. Opozarjam na 56. in 57. točko obrazložitve te odločbe, pa tudi na točke 60–63, na katere se sklicuje izrek in s katerimi smo uredili postopek s pravnim sredstvom. Iz teh točk obrazložitve odločbe namreč ne izhaja, da bi bilo pravno sredstvo omejeno samo na tiste odvetnike, ki niso osumljeni. Argument manjšine, da pritožnik Š. zato, ker je osumljenec, ni v enakem (primerljivem) položaju kot pritožniki – odvetniki – iz primerjane zadeve, ki niso bili osumljenci, zato ne drži.

5. Ob tem ne morem kaj, da se ne bi odzval na argument manjšine, ki se sklicuje na 41. točko obrazložitve odločbe št. Up-218/14, U-I-115/14, kjer je navedeno, da se odvetnik ne more sklicevati na okrepljeno varstvo svoje zasebnosti, celo ne, ko opravlja naloge zagovornika v kazenskem postopku, če je sam osumljen storitve ali udeležbe pri storitvi kaznivega dejanja, ker bi bilo nedopustno, če bi se pod plaščem varovanja odvetniške zasebnosti izvajala kazniva dejanja. Res je tako. Vendar gre tu za klasičen primer kršitve Aristotelove prepovedi "preskoka v drugi rod" *metábasis eis állo génos (Analytica posteriora)*. Vse to namreč ni bilo rečeno pri presoji vprašanja učinkovitosti pravnega sredstva, ampak pri presoji testa legitimnosti ciljev, ki jim sledijo ustavno sporna preiskovalna dejanja, s katerimi se posega v odvetniško zasebnost. V 41. točki omenjene odločbe je pojasnjeno, zakaj posega v odvetniško zasebnost odvetnika, ki je zagovornik osebe, zoper katero se vodita predkazenski ali kazenski postopek, glede podatkov, ki so v zvezi z zaupnim razmerjem zagovorništva med odvetnikom kot zagovornikom in obdolženo osebo, z uvedbo ali potekom kazenskega postopka ni mogoče upravičiti. Navedli smo, da je razlog za to varovanje privilegija zoper samoobtožbo. Naj citiram: "Zato splošno sicer dopusten cilj za poseg v odvetniško zasebnost ne more biti ustavno dopusten, kolikor odvetniška zasebnost po naravi stvari varuje privilegij zoper samoobtožbo." Nato smo nadaljevali: "Vendar je ob tem treba povedati, da ne gre za absolutno in brezpogojno varovanje razmerja zaupnosti med obdolžencem in zagovornikom v primerih, ko je sam zagovornik osumljen ali obdolžen soudeležbe pri preiskovanem kaznivem dejanju, kar mora seveda izhajati že iz sodne odredbe, ki dovoljuje hišno preiskavo. V tem primeru se odvetnik ne more sklicevati na odvetniško zasebnost in ne uživa posebnega (okrepljenega) varstva za razmerje med obdolžencem in njegovim zagovornikom. Nedopustno bi namreč bilo, če bi se pod plaščem varovanja odvetniške zasebnosti izvajala kazniva dejanja." Argument, ki se tiče vsebinske presoje dopustnosti poseganja v odvetniško zasebnost glede podatkov, ki so v zvezi z zaupnim razmerjem zagovorništva med odvetnikom kot zagovornikom, nima torej nič opraviti z za nas ta hip bistvenim, to je z vprašanjem, ali imajo osumljeni odvetniki in osumljeni poslanci učinkovito pravno sredstvo zoper odredbo, s katero se posega v njihovo komunikacijsko zasebnost.

6. V razpravi je bil omenjen še en argument, ki zaradi možnosti, da se pojavi v katerem od odklonilnih mnenj, kliče po odzivu. Gre za stališče, da se obravnavana zadeva pravno odločilno razlikuje od zadeve o odvetniški zasebnosti (sklep št. Up-218/14, U-I-115/14 z dne 9. 10. 2014), ker da ustavni pritožnik Š. skupaj z ustavno pritožbo ni vložil tudi pobude za presajo ustavnosti zakona. Drugače povedano: po mnenju nekaterih naj bi bila odsotnost pritožnikove pobude razločujoče, torej negativno učinkujoče pravilo relevance. Ta argument je že na prvi pogled in očitno neutemeljen. Kadar s pobudo izpodbijana zakonska ureditev ne učinkuje neposredno, kadar je torej za njeno učinkovanje potreben še izvršitveni posamični akt, takrat je vložitev ustavne pritožbe zoper tak izvršitveni posamični akt pogoj za dovoljenost pobude. In ne obratno. To jasno izhaja iz utrjene

ustavnosodne presoje⁹ in prav tako iz sklepa št. Up-218/14, U-I-115/14, kjer smo v 11. točki rekli: "Ustavno sodišče se ni ukvarjalo z vprašanjem, ali je v tem primeru soočeno s povsem posebnim položajem, ki bi narekoval sprejetje stališča o neposrednem učinkovanju izpodbijane zakonske ureditve. Pobudnica je namreč vložila tudi ustavno pritožbo zoper sodne odredbe, izdane v konkretnem sodnem postopku. Za odločanje o sprejetju ustavne pritožbe v obravnavo pa so, kot je razvidno iz nadaljnje obrazložitve, izpolnjene procesne predpostavke. Že s tem je izkazan tudi pravni interes pobudnice za začetek postopka za oceno ustavnosti zakonske ureditve, ki je bila pravna podlaga za izdajo izpodbijanih odredb." Če poenostavim: pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13 in 87/14 – ZKP) je bila v zadevi št. Up-218/14, U-I-115/14 sprejeta le zaradi hkrati vložene ustavne pritožbe in ne obratno. To je tudi logično. Kadar je namreč vzrok kršitve človekove pravice v protiustavnosti zakona, ko torej ustavnoskladna razlaga zakona ni mogoča, ima Ustavno sodišče pooblastilo (v resnici dolžnost), da v skladu z drugim odstavkom 59. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) začne postopek za oceno ustavnosti takega zakona (t. i. koneksiteta). Za dovoljenost ustavne pritožbe je zato povsem nepomembno, ali je pritožnik vložil tudi pobudo za presojo ustavnosti zakona, na katerem temelji izpodbijana odločba. Če je ni, Ustavno sodišče pa oceni, da zakonske določbe, na katerih temelji izpodbijani posamični akt, preprečujejo sprejetje ustavnoskladne odločitve v konkretnem primeru, mora začeti omenjeni postopek po koneksiteti.

7. Naslednje, drugo pravilo relevance (ki pa je to samo po zaslugi razlogov, navedenih v 14. točki obrazložitve sklepa št. Up-218/14, U-I-115/14) se nanaša na poseben položaj obeh kategorij pritožnikov.¹⁰ Tako kot odvetniki so tudi poslanci v posebnem, lahko rečem "privilegiranim" položaju. Njihova imuniteta, na katero se sklicuje manjšinsko stališče, ko pravi, da jim daje Ustava poseben položaj v 83. členu le glede imunitete, namreč ni vrednota po sebi. Je samo odsev in sredstvo poslanske neodvisnosti in avtonomnosti

⁹ Glej J. Zobec, Pravni interes kot procesna predpostavka (drugi odstavek 162. člena Ustave), v: M. Pavčnik, A. Novak (ur.), (Ustavno)sodno odločanje, GV Založba, Ljubljana 2013, str. 400 in nasl.

¹⁰ Osebnostno menim, da ta argument pri presoji, ali je pritožnik izčrpal vsa učinkovita pravna sredstva, ne bi smel biti pomemben. Za presojo, ali je izpolnjena procesna predpostavka iz 51. člena ZUstS, ne more biti odločilno, v pravice koga (odvetnika, njegovih strank ali kogarkoli tretjega) je poseženo. Tisto, kar je odločilno, je to, da slovenski pravni red nobenemu posamezniku v takem položaju ne zagotavlja suspenzivnega pravnega sredstva, čeprav za tako omejitev ni videti ustavno dopustnega cilja. A ker tudi za horizontalno učinkujoče precedense, kar pomeni tiste, ki jih je izdalo isto sodišče najvišjega ranga, po doktrini *stare decisis* velja enako kot za vse avtoritete, namreč to, da so vsebinsko neodvisni – *content-independent* (svojo moč črpajo zgolj iz dejstva časovne prednosti), pač sprejemam to (po svoji vsebini sicer sporno) pravilo relevance. Glej F. Schauer, nav. delo, str. 3. Pri tem se zavedam, da je imel sodnik Scalia še kako prav, ko je v polemiki s profesorjem Tribe rekel, "da je celoten smisel doktrine *stare decisis* v tem, da se tisto, kar se po ustrezni analizi izkaže za napačno, kljub temu, zaradi interesov stabilnosti vzame kot pravilno" (glej A. Scalia, *A Matter of Interpretation*, Princeton University Press, Princeton 1997, str. 139).

(prvi odstavek 82. člena Ustave), ki je z vdorom v njihovo komunikacijsko zasebnost lahko resno ogrožena. Razen tega sta obe kategoriji v podobnem položaju prav glede varovanja zasebnosti komunikacij. Pri izvrševanju ustavne pravice do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev (44. člen Ustave) državljani lahko komunicirajo s poslanci (prim. 35. člen Zakona o poslancih – Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12 – ZPos) ter pri tem, naj omenim samo žvižgače, utemeljeno pričakujejo zasebnost in poslančevo molčečnost. Prepričan sem, da tudi ta zasebnost nima nič manjše ustavne teže, kot jo ima odvetniška zasebnost ali pa zdravniška zasebnost, zasebnost psihologa, socialnega delavca, verskega spovednika.

8. Ko je tako, ne vidim razloga, zakaj bi glede vprašanja, ali ima pritožnik Š. na razpolago učinkovito pravno sredstvo, glasoval drugače, kot sem glasoval v zadevi št. U-I-115/14, Up-218/14. Ta zadeva pomeni namreč prelomnico v ustavnosodni presoji predpostavke izčrpanosti pravnih sredstev v tistih primerih, kjer gre, in to je tretje pravilo relevance, za hišno preiskavo, povezano z zasegom dokumentacije in elektronskih naprav,¹¹ in kjer so pritožniki, kot sem rekel že v prejšnjem odstavku, v posebnem, "privilegiranim" ali, bolje, upravičeno molčečnostnem položaju (drugo pravilo relevance).

Ustavnosodna presoja po 9. 10. 2014

9. Po 9. 10. 2014, ko je bil izdan sklep o sprejemu ustavne pritožbe v zadevi odvetniške zasebnosti (št. Up-218/14, U-I-115/14), se je Ustavno sodišče srečalo samo z dvema primeroma posegov v elektronsko komunikacijo oziroma dokumentacijo. Prvi primer je zadeva št. Up-945/14, kjer je bil dne 23. 1. 2015 sicer res izdan neobrazložen sklep. Predmet izpodbijanja je bila prav tako odredba preiskovalnega sodnika za hišno preiskavo ter za zavarovanje in pregled elektronskih naprav. Tudi tu se je odredba glasila na pritožnika, ki ni bil obdolženec v kazenskem postopku. Ustavno sodišče je sicer ustavno pritožbo zaradi neizčrpanja pravnih sredstev zavrglo. Vendar pritožnik ni bil odvetnik in tudi ne druga primerljiva oseba. Iz poročila k tej zadevi izhaja, da se je temeljito razlikovala od odvetniške zadeve, kjer je šlo za: "poseg v zaupno razmerje, ki izvira iz dolžnosti varovanja poklicne skrivnosti, ki zavezuje odvetnika. Posledice morebitnih kršitev pravice do zasebnosti je Ustavno sodišče ravno zaradi pomena varstva zaupnega razmerja med odvetnikom in njegovimi strankami ocenilo kot nepopravljive. Štelo je, da je procesna predpostavka iz prvega odstavka 51. člena ZUstS izpolnjena, ker je treba presoditi, ali je sploh mogoče učinkovito pravno sredstvo, s katerim bi bilo kršitev mogoče preprečiti in ali tako pravno sredstvo stranke tudi dejansko imajo na voljo. V obravnavanem primeru o taki intenziteti in posledicah morebitne kršitve pravice do

¹¹ Zaradi tega precedenčno sporočilo odločbe št. U-I-190/00 (z dne 13. 2. 2003, Uradni list RS, št. 21/03, in OdIUS XII, 7), da pomeni izključitev suspenzivnega pravnega sredstva zoper odredbo o hišni preiskavi poseg v pravico do pravnega sredstva, ki pa je sorazmeren, saj sicer hišne preiskave, pri kateri je nujno presenečenje, ne bi bilo mogoče uspešno izvesti, na ukrep zasega elektronskih komunikacij ne seže. Ko so namreč podatki (elektronska komunikacija ali druga dokumentacija) že v posesti preiskovalcev, je odveč sleherna bojazen, da bi preiskovana oseba dokazala uničila, skrila ali predrugačila. Odločitve preiskave teh podatkov do odločitve o pravnem sredstvu zato ne more izničiti dela preiskovalcev – lahko ga samo nekoliko (in ne bistveno) odloži.

zasebnosti ne moremo govoriti [...] v obravnavanem primeru zadoščajo v nadaljevanju navedene procesne možnosti, ki jih ima pritožnik za uveljavljanje zatrjevanih kršitev človekovih pravic."

10. Tudi druga zadeva, povezana z zasegom dokumentacije, je le navidezno podobna. To je zadeva št. U-I-121/15, Up-615/15 (sklep z dne 30. 11. 2015), kjer je bila predmet izpodbijanja odredba preiskovalnega sodnika, s katero je bil v postopku mednarodne pravne pomoči odrejen zaseg dokumentacije. Ustavno sodišče je ustavno pritožbo zavrglo, ker pravna sredstva niso bila izčrpana, saj naj bi pritožnica imela v morebitnem kazenskem postopku, če bo ta uveden tudi zoper njo, možnost uveljavljati vse, v ustavni pritožbi uveljavljane očitke. Iz sklepa ni mogoče razbrati, da bi šlo za "privilegirano" osebo.

11. Nato je bila 21. 1. 2016 izdana odločba v odvetniški zadevi št. U-I-115/14 in Up-218/14, kjer je Ustavno sodišče v izreku odločbe odločilo, da morajo imeti odvetniki zoper zaseg listin in elektronskih naprav na voljo suspenzivno pravno sredstvo. In, naj ponovno poudarim, tudi tisti, ki so osumljeni ali obdolženi kaznivega dejanja.

Sklep

12. Če potegnem črto: prav zaradi spoštovanja svojih precedenčnih odločitev, in zadeva odvetniške zasebnosti pomeni enega od ključnih ustavnosodnih precedensov, nisem mogel glasovati drugače, kot sem, namreč tako kot v zadevi št. U-I-115/14, Up-218/14. V nasprotnem bi namreč moj glas tehtnico nagnil proč od te vrednote pravne države.

Jan Zobec
Sodnik